

РІЧНИК XVIII

КМ. 1

ТОМ LXVII

ЛІТЕРАТУРНО-

НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

ЛИПЕНЬ — 1917.

1917.

Друкарня Акц. Т-ва „Петро Барський у Києві“, Хрещатик, 40.

М. ГРУШЕВСЬКИЙ.

Відродини Л.-Н. Вістника.

Наш старий милий Вістник оживає знов — в атмосфері свободи і визволення.

Заснований в саме столітє відродженого українського письменства, щоб на порозі нового віку об'єднати в собі представників української літератури цілої Української землі, незалежно від їх напрямів і поглядів, він відбивав на собі всі ті глибокі зміни, які переживала наша література разом з усім українським життям за ці десятиліття. Не тільки зміни в літературних і культурних течіях, а і в самих основних умовах нашого життя. Ставши з початку літературним органом всеї України, австрійської і російської, він за кілька років був заборонений в Росії, але три роки пізніше перейшов зі Львова до Києва, коли українське слово розкрито в Росії, і вага культурного життя і літературного руху стала пересуватись в сей бік. Процес зросту російської України, думаю, відбивався на Л.-Н. Вістнику дуже виразно. Відносини різних політичних і літературних груп України російської і австрійської до занятої ним позиції давали виразну ілюстрацію тої еволюції, яку пережило українське життя в останніх роках до великої європейської кризи. Велика війна, розірвавши Україну російську і австрійську, вдарила по самих підставах нашої часописи. Похід темних сил на знищення Українства серед воєнної руїни мав своїм наслідком припинення її. Літературні сили, згуртовані коло нашої часописи, даремно пробували відродити її поза Києвом, під різними иньшими формами. В тій дикій оргії, якою кінчала своє існування деспотія Росії, се було неможливо. Тільки велика російська революція вертає Вістникови життя. Він завдячує його українським революціонерам, що понесли прапор повстання між переодягнених в сірі шинелі українських селян, котрих царський уряд зробив сторожами свого панування. А дволітня прогалина в рахунку його років зістанеться пам'яткою останнього лихоліття, яке пережило українське національне життя.

В велику бурхливу хвилю, коли кується нова доля народів Росії, інтереси чисто літературні не можуть претендувати на центральне місце. „Для звуківъ сладкихъ и молитвъ“ не час тепер, і не в них, очевидно, буде лежати центр ваги нашого журналу. На скільки література являється виразом інтересів, що домінують в життю, — Вістник в теперішнім часі буде мабуть відбивати на собі перед усім політичний і національний порив нинішньої хвилі. Але не перестаючи все таки бути

орґаном літератури, він не закрие своїх сторінок ні для чого, що буде на собі носити печать правдивої літературности — печать краси, хоч би й аполітичної.

. А в тім, як був і ранійше—він не буде творити літератури, тільки групувати її наоколо себе і служити виразом її настроїв і змагань. І всіх для кого література се жите, і жите се література, — тих для кого література має вартість о стільки лише, о скільки вона відбиває в собі провідні ідеї сучасного життя і служить їм своїми засобами, і тих, для котрих нема інтересів иньших окрім чисто літературних, — Вістник кличе під свій стяг української літератури, як могутнього фактора національного життя. З славою несли його великі діячі української літератури. Гідно ніс його в тяжкі часи реакції наш старий Вістник. Сподіваємось, що і нинішній відроджений понесе його також гідно серед великих хвиль нинішньої великої доби.

